

OBSAH

Předmluva	7
Raně středověká latinská abacistická aritmetika	11
1. Abacistické počtářství na latinském křesťanském Západě	11
1.1 Antické kořeny	11
1.2 Gerbert z Remeše	15
1.3 Gerbertovi současníci	19
1.4 Abacisté v Lutychu	25
1.5 Abacisté v Laonu	27
1.6 Další abacisté 11. století	29
1.7 Abacisté na Britských ostrovech	32
2. Abakus jako matematická pomůcka	34
3. Početní úkony na abaku a jejich srovnání s algoristickým počtářstvím	61
3.1 Numerace	65
3.2 Sčítání	71
3.3 Odčítání	75
3.4 Násobení	80
3.5 Dělení	88
3.6 Zlomky	107
Gerbert z Remeše: <i>Regulae de numerorum abaci rationibus</i> / Pravidla počítání na abaku	
Překladatelská poznámka	115
[Praefatio / Předmluva]	116
I. <i>Regulae multiplicationis</i> / Pravidla násobení	118
II. <i>Regulae divisionis</i> / Pravidla dělení	122
Bernelin mladší z Paříže: <i>Liber abaci</i> / Kniha o abaku	
Překladatelská poznámka	145
Incipit praefatio / Začíná se předmluva	146

I. <i>Quomodo fiat abaci tabula / Jak vytvořit abacistickou tabuli</i>	150
II. <i>De simplici divisione / O jednoduchém dělení</i>	162
III. <i>De composita absque differentia et cum differentia / O složenem dělení s diferencí i bez difference</i>	188
IV. <i>De unciis et de minutiis / O uncích a minutách</i>	220

Přílohy

Příloha 1: Srovnávací tabulky číslování a řazení Gerbertových pravidel	269
Příloha 2: Dělení podle Gerbertova prvního pravidla	271
Příloha 3: Dělení podle Gerbertova druhého pravidla	272
Příloha 4: Dělení podle Gerbertova třetího pravidla	275
Příloha 5a–b: Dělení podle Gerbertova čtvrtého pravidla	276
Příloha 6: Dělení podle Gerbertova pátého pravidla	278
Příloha 7: Dělení podle Gerbertova šestého pravidla	279
Příloha 8a–c: Dělení podle Gerbertova sedmého pravidla	280
Příloha 9: Dělení podle Gerbertova osmého pravidla	283
Příloha 10a–b: Dělení podle Gerbertova devátého pravidla	284
Příloha 11: Násobení podle Bernelina	286
Příloha 12a–e: Jednoduché dělení podle Bernelina	288
Příloha 13a–e: Složené dělení podle Bernelina	295
Příloha 14a–b: Srovnání dělitele a dělence podle Bernelina	304
Příloha 15a–t: Unce a minuty a jejich násobky	306
Příloha 16: Násobení zlomků podle Bernelina	316
Příloha 17a–b: Jednoduché dělení zlomků podle Bernelina	317
Příloha 18: Složené dělení zlomků podle Bernelina	327

Poznámka ke grafickým znázorněním výpočtů na abaku	331
---	-----

Slovníček vybraných pojmů	333
----------------------------------	-----

Bibliografie	337
---------------------	-----

Seznam zkratk periodik a edičních řad	337
---------------------------------------	-----

Použité rukopisy	337
------------------	-----

Editované prameny	338
-------------------	-----

Literatura	343
------------	-----

Summary	351
----------------	-----

Jmenný rejstřík	355
------------------------	-----